

รายงานว่าด้วยการใช้กระบวนการวงล้อแห่งสิทธิ (Circle of Rights)

ในการสำรวจการแสวงประโยชน์ทาง
เพศกับเด็กโดยใช้ไอซีทีผ่านมุมมองของ
เด็กและเยาวชน

**CHILD PROTECTION
PARTNERSHIP/CPP**
เครือข่ายปกป้องคุ้มครองเด็ก

CPP

Child Protection Partnership
www.childprotectionpartnership.org

International Institute for
Child Rights and Development
Centre for Global Studies
University of Victoria
PO Box 1700 STN CSC
Victoria, BC Canada V8W 2Y2
250.472.4762
www.iicrd.org

สถาบันไอไอซีอาร์ดีมีฐานะเป็นองค์กรบริหารของเครือข่ายปกป้องคุ้มครองเด็ก (ซีพีพี) อันเป็นองค์กรภาคีความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ ในระดับสากล โดยได้รับทุนสนับสนุนการดำเนินงานจากองค์การเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศแห่งแคนาดา (CIDA) โดยเครือข่ายมีเป้าหมายเพื่อลดหรือขจัดการแสวงประโยชน์ทางเพศจากเด็กซึ่งอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) ในกรณีที่เป็นไปได้ ทั้งนี้เครือข่าย

ซีพีพีได้ดำเนินการโดยใช้แนวทางที่ตั้งอยู่บนสิทธิเด็กเป็นหลัก นั่นคือ

- ส่งเสริมให้หน่วยงานหรือองค์กรที่ดูแลด้านการบังคับใช้กฎหมาย รัฐบาล หรือหน่วยงานส่งเสริมที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ไขปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเอาผิดเอาเปรียบทางเพศแก่เด็กให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ประสานกลุ่มเด็กที่มีความเสี่ยงทั้งเพศชายและหญิงเข้ากับงานบริการและกระบวนการป้องกันต่างๆ เพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงความคุ้มครองทางกฎหมายและความคุ้มครองด้านอื่นๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาไอซีทีที่นำไปสู่การเอาผิดเอาเปรียบทางเพศแก่เด็ก
- นำกระบวนการแก้ไขแบบบูรณาการระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เข้าสู่การปฏิบัติ ให้เกิดความร่วมมือระหว่างกันในฐานะเครือข่ายองค์กรเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

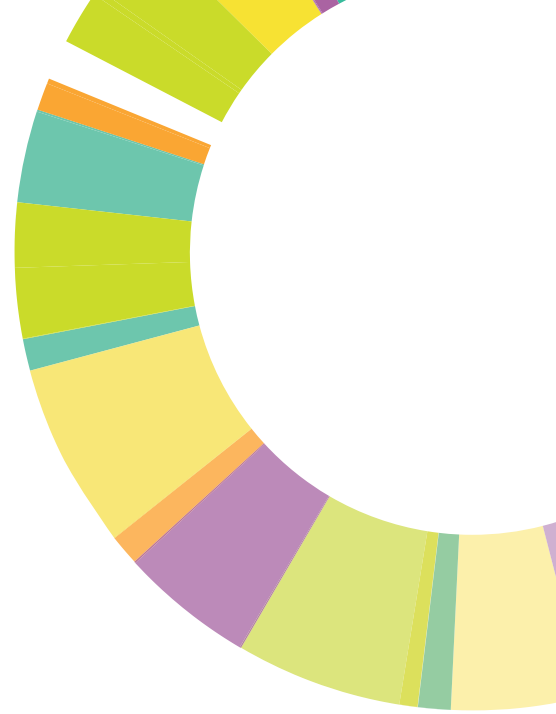
The Child Protection Partnership Program is undertaken with the financial support of the Government of Canada provided through the Canadian International Development Agency (CIDA).

Le programme du Partenariat pour la protection de l'enfant est réalisé avec l'appui financier du Gouvernement du Canada agissant par l'entremise de l'Agence canadienne de développement international (ACDI).

Canadian International
Development Agency

Agence canadienne de
développement international

รายงานว่าด้วยการใช้ กระบวนการวงล้อแห่งสิทธิ (Circle of Rights)

ในการสำรวจการแสวงประโยชน์ทาง
เพศกับเด็กโดยใช้ไอซีทีผ่านมุมมองของ
เด็กและเยาวชน

**CHILD PROTECTION
PARTNERSHIP/CPP**
เครือข่ายปกป้องคุ้มครองเด็ก

ขอบคุณ!

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มูลนิธิพัฒนาการคุ้มครองเด็ก (เฟซ)

มูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาศูนย์เด็ก (ศูนย์เมอร์ซี่ (HDF))

องค์การแพลน อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย (แพลน ประเทศไทย)

กลุ่มสตรีเพื่อสันติภาพ (เครือข่ายสตรีวี พีช)

รายงานฉบับนี้เป็นการผลิตร่วมกันระหว่างภาคีของเครือข่ายดำเนินการในโครงการซีพีพีประจำปี 2552 อันได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผศ. อรรถพล อนันตวรสกุล ดร. จุฑารัตน์ วิบูลผล ผศ. ดร. วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา ดร. วัชรภาพร แก้วดี ดร. ศันศันย์ เณรเทียน ดร. อัญมณี บุญซื่อ คุณสุวิธิดา จรุงเกียรติกุล ดร. จินดิษฐ์ เล่าปักษิณ คุณพรสวรรค์ วิเชียรประดิษฐ์ คุณบัณฑิต พันธศิริ คุณหทัยรัตน์ จงเสริมตระกูล และคุณสุดารัตน์ เสรีวัฒน์ (ผู้อำนวยการ/มูลนิธิพัฒนาการคุ้มครองเด็ก (FACE)) นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนจากคุณจ่านรรย พันธปัทมา ผู้จัดการโครงการซีพีพีประจำประเทศไทย และ ดร.อิทธิพล ปรีดีประสงคจากสถาบันเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว/ มหาวิทยาลัยมหิดล ขอขอบคุณทุกท่าน

นอกจากนี้เราขอขอบคุณทุกๆ องค์การที่ได้กรุณาสละเวลาและให้มุมมองจากความเชี่ยวชาญในการจัดทำรายงานฉบับนี้ อาทิ องค์การ แพลน ประเทศไทย (แพลน อินเตอร์เนชั่นแนล) มูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาศูนย์เด็ก (ศูนย์เมอร์ซี่) เครือข่ายวีพีช สำนักงานอัยการสูงสุด กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ องค์การยูนิเซฟ และภาคีอื่นๆ ของซีพีพี นอกจากนี้ขอขอบคุณคุณประนอม พงการและคุณบัณฑิต พันธศิริ ที่ได้อุทิศตนและมุ่งมั่นในการทำงานกับซีพีพีและสถาบันไอไอซีอาร์ดี

ประการสุดท้าย ขอขอบคุณเด็กๆ และเยาวชนทุกคนที่ได้บอกเล่ามุมมองและแนวคิดให้เราได้รับรู้ ความรู้และความเชี่ยวชาญของน้องๆ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาและนำแนวทางของระบบที่มีการประสานกันระหว่างภาคส่วนเพื่อทำให้การคุ้มครองและป้องกันเด็กจากการแสวงประโยชน์ทางเพศโดยใช้ไอซีทีได้ยิ่งขึ้น น้องๆ ทุกคนเป็นแรงบันดาลใจให้กับเราทุกคน

ผู้แต่ง: เซอริล เฮย์คูป (Cheryl Heykoop) ฟิลิป ค็อก (Philip Cook) อรรถพล อนันตวรสกุล จุฑารัตน์ วิบูลผล และสุวิธิดา จรุงเกียรติกุล

ผู้เผยแพร่: ซูซาน วิลเลียม (Suzanne Williams) คริส เยอแมนส์ (Chris Yeomans) บัณฑิต พันธศิริ และ

บรรณาธิการ: แทริน แดนฟอร์ด (Taryn Danford)

บรรณาธิการ: คาเรน สเปียร์ส (Karen Speirs)

ออกแบบรูปเล่ม: ลิซ เบย์ลี (Lis Bailey) จากบริษัท (Portfolio Art Services)

คำประกาศ

เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องระบุว่า แม้การมีส่วนร่วมต่างๆ ได้กระทำอย่างเหมาะสม แต่ผลการศึกษาไม่ได้เป็นการแสดงถึงทัศนคติของคนไทยทุกคนหรือกลุ่มตัวอย่างของเด็กทั้งหมดในประเทศ จุดมุ่งหมายของการศึกษาคือ สร้างการมีส่วนร่วมระหว่างกลุ่มต่างๆ ในภาคส่วนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (เด็ก ชุมชน รัฐบาล ประชาสังคมและภาคเอกชน) เพื่อทำความเข้าใจถึงประสบการณ์และมุมมองของบุคคลเหล่านี้ในการคุ้มครองเด็กจากการใช้งาน ไอซีทีได้ดียิ่งขึ้น และระบบทบทวนว่าภาคส่วนเหล่านี้จะสามารถทำงานร่วมกันในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ใหม่ๆ เพื่อต่อสู้กับปรากฏการณ์อันเป็นการแสวงประโยชน์ทางเพศจากเด็กโดยใช้ไอซีทีที่เพิ่มมากขึ้น ได้อย่างไร

รายงานว่าด้วยการใช้กระบวนการวงล้อแห่งสิทธิ์

IICRD

International Institute for
Child Rights and Development

Centre for Global Studies

University of Victoria

PO Box 1700 STN CSC

Victoria, BC Canada

V8W 2Y2

250.472.4762

www.iicrd.org

สถาบันนานาชาติว่าด้วยสิทธิเด็กและการพัฒนา (International Institute for Child Rights and Development (IICRD)) เป็นองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ตั้งอยู่ ณ มหาวิทยาลัยวิกตอเรีย เมืองวิกตอเรีย รัฐบริติช โคลัมเบีย ประเทศแคนาดา สถาบันไอไอซีอาร์ดีมีประสบการณ์เกือบ 20 ปีในการทำงานด้านสิทธิเด็กที่เน้นความเข้มแข็งเป็นฐานและการแทรกแซงเพื่อการคุ้มครองเด็กทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ ตลอดจนได้ทำงานร่วมกับเครือข่ายภาคีอื่นหลากหลาย อาทิเช่น องค์กรยูนิเซฟ องค์กรเซฟ เดอะ ซิลเดริน องค์กรเพลน อินเตอร์เนชันแนล คณะกรรมการด้านสิทธิเด็กแห่งองค์การสหประชาชาติ องค์กรเพื่อพัฒนาระหว่างประเทศแห่งแคนาดา (CIDA) รัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่นของประเทศต่างๆ ทั่วโลก องค์กรพัฒนาเอกชนอื่นๆ และองค์กรภาคเอกชนและองค์การวิชาชีพจากหลากหลายสาขาและภูมิภาคต่างๆ

ในฐานะผู้เชี่ยวชาญส่วนต่างๆ เข้าด้วยกัน สถาบันไอไอซีอาร์ดีได้ทำให้การรณรงค์ด้านสิทธิเด็กเข้ากับบริบทชีวิตจริงของเด็กซึ่งมีพื้นฐานการวิจัยที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระบบในลักษณะ “ล่างสู่บน และบนลงล่าง” อันสร้างสรรค์ ตลอดจนการศึกษาและการสร้างเสริมศักยภาพซึ่งพัฒนาจากจุดแข็งของเด็ก ครอบครัว ชุมชนและวัฒนธรรม สถาบันฯ ได้ช่วยในการพัฒนายุทธศาสตร์เชิงสร้างสรรค์เพื่อรับมือกับปัญหาอันซับซ้อนที่เด็กและชุมชนกำลังเผชิญอยู่ และช่วยในการตีกรอบว่า สิทธิเด็กสามารถเป็นจริงได้สำหรับเด็กซึ่งเป็นผู้ที่ต้องการสิทธินี้มากที่สุด รวมถึงกำหนดระบบที่มีผลกระทบต่อเขาด้วย

ภาคีเครือข่ายปกป้องคุ้มครองเด็ก (ซีพีพี) ได้นำแนวทางสิทธิเด็กอันเป็นที่รู้จักในชื่อ “กระบวนการวงจรรแห่งสิทธิ (Circle of Rights)” มาประยุกต์ใช้ในการทำงานร่วมกับเด็กเพื่อยกระดับความเข้าใจว่าด้วยความเสี่ยงและโอกาสซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศ (ไอซีที) มีต่อกลุ่มเป้าหมายให้ดียิ่งขึ้น และนำไปสู่การหาทางออกอันสร้างสรรค์ระหว่างภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รายงานฉบับนี้เป็นการบันทึกวิธีการซึ่งเครือข่ายซีพีพีได้นำกระบวนการวงจรรนี้ไปใช้ร่วมกับภาคีต่างๆ ในชุมชนนาร่อง 3 แห่งในประเทศไทยระหว่างปี 2552-2553 เพื่อนำไปสู่ทางออกกว่าด้วยการคุ้มครองเด็กจากภัยไอซีทีอันจะเป็นผลต่อชีวิตของเด็ก

เครือข่ายปกป้องคุ้มครองเด็ก (ซีพีพี) เป็นการทำงานร่วมกันขององค์กรระหว่างประเทศที่ทำงานด้านการปกป้องคุ้มครองเด็กจากทุกภาคส่วนให้พ้นจากการแสวงประโยชน์ทางเพศที่เพิ่มมากขึ้นอันเป็นผลจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) เครือข่ายซีพีพีได้ให้ความรู้ และเครื่องมือในการทำงาน รวมทั้งจัดฝึกอบรม เพื่อใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในสนับสนุนการแก้ไขปัญหาให้ตรงกับสภาพข้อเท็จจริงของเด็กในประเทศไทย และในพื้นที่อื่นๆ ที่ซีพีพีดำเนินการ

บทสรุปผู้บริหาร

แนวทางของเครือข่าย ปกป้องคุ้มครองเด็ก (ซีพีพี)

โครงการ ซีพีพีใน ประเทศไทย

เป้าหมายของซีพีพี คือการลดปัญหาและกำจัดปัญหาการแสวงประโยชน์ทางเพศต่อเด็ก โดยใช้ไอซีที (หากสามารถกระทำได้) ด้วยการนำแนวปฏิบัติที่ดีมาใช้และใช้เทคโนโลยีทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้ว CPP มีการดำเนินงาน 3 ประการคือ:

- สนับสนุนฝ่ายบังคับใช้กฎหมาย รัฐบาลและองค์กร/สถาบันสนับสนุนอื่นๆให้สามารถดำเนินการต่อสู้กับการแสวงประโยชน์ทางเพศจากเด็กที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- ประสานให้เด็กกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการถูกเอาเปรียบ (ทั้งหญิงและชาย) เข้าถึงการบริการและกลไกการป้องกัน ทั้งในเชิงของกฎหมายและการป้องกันอื่นๆ เพื่อไม่ให้เด็กถูกแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ใช้แนวคิดของระบบการประสานการทำงานของผู้เกี่ยวข้องโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อร่วมกันป้องกันไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากเด็กที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ซีพีพีสนับสนุนให้เด็กสามารถปกป้องคุ้มครองตนเอง และมีส่วนช่วยในการเสนอหนทางปกป้องและคุ้มครองเด็กกับหน่วยงานภาคี เช่น ส่วนราชการ ผู้มีหน้าที่กำหนดนโยบาย ตำรวจ เจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ และองค์กรพัฒนาเอกชน ในการที่จะทำเช่นนั้นได้ องค์กรภาคีของซีพีพีได้ทำงานร่วมกับเด็กเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้พวกเขา และสร้างความชำนาญในด้านการปกป้องคุ้มครองเด็กด้านไอซีที และกำหนดยุทธศาสตร์ร่วมกันเพื่อรับรองให้เกิดการคุ้มครองและการป้องกันการแสวงประโยชน์ทางเพศจากเด็กโดยใช้ไอซีทีอีกด้วย

ซีพีพีได้เริ่มปฏิบัติงานในประเทศไทย ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2009 ซึ่งนอกเหนือจากการมุ่งเน้นที่เรื่องปัญหาการแสวงประโยชน์ทางเพศต่อเด็กโดยใช้ไอซีทีแต่เพียงด้านเดียว ซีพีพียังได้พิจารณาถึงงานด้านเด็กที่กว้างขวางออกไปและการใช้ไอซีทีเพื่อที่จะทำความเข้าใจกับข้อกังวลเรื่องการปกป้องคุ้มครองเด็ก และยังได้มุ่งชี้ถึงจุดแข็ง ปัญหา ความเสี่ยง และโอกาสของการนำเอาไอซีทีมาช่วยสนับสนุนในการปกป้องคุ้มครองเด็ก (รวมถึงการปกป้องคุ้มครองตนเอง) แนวทางดังกล่าวนี้ได้ทำให้เครือข่ายซีพีพีและหุ้นส่วนสามารถพัฒนาหนทางแก้ไขปัญหที่ตรงกับบริบทและเป็นแนวทางสร้างสรรค์ ซึ่งใช้ได้กับชีวิตของเด็กที่มีความซับซ้อน และการใช้งานไอซีทีที่ซับซ้อนเช่นกัน

ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2552 – มีนาคม 2553 ซีพีพี ได้ทำงานโดยผ่านองค์กรภาคีในพื้นที่ 3 ชุมชนนำร่องในประเทศไทย เพื่อสร้างความเข้าใจในประเด็นปัญหาเรื่องการแสวงประโยชน์ทางเพศต่อเด็กโดยใช้ไอซีทีมีดังนี้

- มูลนิธิส่งเสริมการพัฒนาบุคคล (HDF) ที่ศูนย์เมอร์ซี่ คลองเตย ซึ่งเป็นชุมชนแออัดในกรุงเทพฯ
- องค์กรแพลน อินเตอร์เนชั่นแนล สำนักงานประเทศไทย ที่บ้านนาโตะ ซึ่งเป็นชุมชนในจังหวัดเชียงรายที่อยู่ติดชายแดนประเทศพม่า
- กลุ่มผู้หญิงกับสันติภาพ (เครือข่ายสตรีวี พีช) ที่บ้านกรงปิ้ง ชุมชนในจังหวัดยะลาซึ่งได้รับผลกระทบจากปัญหาความขัดแย้ง ในเขตสามจังหวัดภาคใต้ของประเทศไทย

ในระยะท้าย โครงการซีพีพียังได้ร่วมทำกิจกรรมกับเด็กในเขตพัทธา ส่วนในระดับชาตินั้นได้ร่วมมือกับภาคีหลักสององค์กรคือ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จุฬาฯ) และมูลนิธิพัฒนาการคุ้มครองเด็ก (FACE) โดยทั้งสององค์กรได้เป็นกุญแจสำคัญในการดำเนินการของการทำงานในระยะแรก

ได้มีการนำกระบวนการวงล้อแห่งสิทธิไปทำงานกับเด็กและเยาวชนจำนวน 108 คนในพื้นที่ 3 จังหวัดได้แก่:

- เด็กอายุระหว่าง 11-16 ปีจากคลองเตยจำนวน 27 คนในจำนวนนี้เป็นชาย 9 คนและหญิง 18 คน
- เด็กอายุระหว่าง 13-19 ปีจากบ้านนาโตจำนวน 51 คนในจำนวนนี้เป็นชาย 16 คนและเป็นหญิง 35 คน
- เด็กอายุระหว่าง 10-12 ปี เด็กกรงปิ้งจำนวน 30 คนในจำนวนนี้เป็นชาย 17 คนและเป็นหญิง 13 คน

นอกจากนี้ยังได้มีการนำกระบวนการวงล้อแห่งสิทธิมาในการทำงานร่วมกับองค์กรต่อไปนี้

- เด็กนักเรียนในเขตพัทธา ณ โรงเรียนบางละมุง
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายบังคับใช้กฎหมาย
- เจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นๆ และ
- เจ้าหน้าที่ขององค์กรซึ่งทำงานด้านการคุ้มครองเด็กทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

เพื่อให้สามารถทำความเข้าใจประเด็นการแสวงประโยชน์ทางเพศจากเด็กโดยใช้ไอซีทีให้ดียิ่งขึ้น ซีพีพีได้นำกระบวนการ

วงล้อแห่งสิทธิ (COR) ซึ่งพัฒนาโดยสถาบันนานาชาติว่าด้วยสิทธิเด็กและการพัฒนา (ไอไอซีอาร์ดี) มาใช้ โดยกระบวนการดังกล่าวมี 4 ขั้นตอนคือ

1. การวิเคราะห์ (Map)
2. การมีส่วนร่วม (Engage)
3. การวางแผน (Plan)
4. การริเริ่มสร้างสรรค์ (Create)

กระบวนการวงล้อแห่งสิทธิเป็นกระบวนการวางแผนและดำเนินการโดยมีเป้าหมายและให้เด็กเป็นศูนย์กลางซึ่งส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมทางสังคมและความรับผิดชอบต่อเด็กและครอบครัวให้ดียิ่งขึ้น กระบวนการวิเคราะห์อันเน้นหนักการสะท้อนความคิดโดยเน้นให้เริ่มต้นจากมุมมองความคิดเห็นของเด็ก และพัฒนาต่อยอดจากจุดแข็งของท้องถิ่นเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหน่วยงานต่างๆ และผู้มีอำนาจตัดสินใจในชุมชนได้กำหนดนโยบายสิทธิเด็กและกิจกรรมอย่างบูรณาการ ตลอดจนระบบการติดตามที่สามารถรับมือกับความท้าทายอันมีเอกลักษณ์ที่เด็กๆ เพื่อนของเขา ครอบครัวและชุมชนกำลังเผชิญอยู่ได้

การวิจัยอย่างมีส่วนร่วมที่ดำเนินการกับเด็กทำให้ทราบถึงสิ่งต่อไปนี้

- ความสำคัญของการมีผู้ใหญ่ที่ห่วงใยดูแลเด็ก
- ศักยภาพอันจำกัดของผู้ใหญ่ในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับความท้าทายและโอกาสของไอซีที

กระบวนการวงล้อแห่งสิทธิและการเปลี่ยนแปลง

ยุคกระบวนการวงล้อแห่งสิทธิเป็นกระบวนการที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยเริ่มจากการศึกษาขอเท็จจริงเกี่ยวกับชีวิตของเด็กก่อนที่จะไปสู่การเปลี่ยนแปลงระบบอันยั่งยืน

ผลจากการวิจัย

ผลจากการวิจัย

- บทบาทของโทรศัพท์มือถือทั้งในด้านดีและด้านเสียในหมู่ประชากรซึ่งเปราะบางและมีความเสี่ยงสูง (เช่น กรณีพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ หรือชุมชนชาวไทยภูเขา)
- บทบาทของโทรศัพท์มือถือสำหรับคนหนุ่มสาวในการสำรวจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเพศ และการเติบโตของปรากฏการณ์ “การส่งข้อความทางเพศ”
- ปัญหาที่ท้าทายของเยาวชนในการท่องโลกอินเทอร์เน็ตซึ่งเต็มไปด้วยเรื่องทางเพศและความรุนแรง
- ความต้องการของเด็กไทยในการสร้างวัฒนธรรมการใช้ไอซีทีอันสร้างสรรค์
- ความสำคัญในการเชื่อมโยงภูมิปัญญาไทยเข้ากับมุมมองของเด็กกว่าด้วยพัฒนาการอันเหมาะสมกับการปกป้องคุ้มครอง

ได้มีการแลกเปลี่ยนผลการศึกษาระหว่างหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย และหน่วยงานที่ทำงานปกป้องคุ้มครองเด็กต่างๆ เพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติงานในแนวทางเดียวกันในการสนับสนุนการปกป้องคุ้มครองเด็กที่ใช้ไอซีที โดยได้มีการวางแผนงานทั้งในระดับชุมชน และในระดับชาติหรือในระดับมหภาคเพื่อกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ของทุกภาคส่วนที่มีความครอบคลุมทุกด้านเพื่อส่งเสริมการคุ้มครองเด็กและการป้องกันเด็กโดยไอซีที

การดำเนินการอันเป็นผลจากการวิจัยมีดังนี้คือ

- การจัดการแสดงการปกป้องคุ้มครองเด็กในชุมชนโดยการใช้ ไอซีที
- การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำเยาวชนในด้านไอซีที
- ทำงานร่วมกับเจ้าของร้านอินเทอร์เน็ต ตำรวจ รัฐบาลและโรงเรียนในการสร้างร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ที่เป็นมิตรต่อเด็กและเยาวชน

ยุทธศาสตร์ในการยกระดับการทำงาน

ยุทธศาสตร์ในการยกระดับการทำงานซึ่งจะมีการดำเนินการในระยะต่อไปของโครงการซีพีพี ประกอบด้วย:

- การพัฒนากลุ่มภาคีในเชิงยุทธศาสตร์กับองค์การแพลนอินเตอร์เนชันแนล สำนักงานประเทศไทย เพื่อนำเอาแผนปฏิบัติงานซีพีพี ไปประยุกต์ใช้ต่อไปอย่างกว้างขวาง
- การจัดทำหลักสูตรใช้ในโรงเรียนและชุมชนนำร่องใน 3 จังหวัด
- นำโครงการนำร่องไปดำเนินการเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ชีวิต และการอบรมสื่อให้กับเยาวชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน
- ทำงานร่วมกับฝ่ายบังคับใช้กฎหมายเพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านการติดตามและรายงานผลของตำรวจให้ดียิ่งขึ้น
- จัดตั้งคณะทำงานด้านเด็กและด้านนโยบายว่าด้วยไอซีทีในระดับชาติที่มีการบูรณาการและมีผู้แทนจากทุกภาคส่วน และ
- สนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ และการสร้างศักยภาพระหว่างภาคีเครือข่ายของซีพีพีในประเทศไทย บราซิล และแคนาดา

ข้อสรุปที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ทำให้ตระหนักถึงความซับซ้อนของไอซีทีและการคุ้มครองเด็ก ตลอดจนความท้าทายที่ซ่อนอยู่ว่าด้วยการทำความเข้าใจและรับมือกับปรากฏการณ์ทางสังคมที่กำลังเติบโตนี้ ในฐานะผู้เชี่ยวชาญ เด็กสามารถระบุได้ว่าไอซีทีที่มีผลกระทบต่อชีวิตของตนอย่างไร จึงจำเป็นที่เขาจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการแสวงหาวิทยาศาสตร์อันสร้างสรรค์ในการรับมือกับผลคุกคามอันเกิดจากไอซีทีนี้ รวมถึงการสร้างภาคีทางยุทธศาสตร์การทำงานด้านสิทธิเด็กและสนับสนุนพัฒนาการอันดีของเด็กอีกด้วย

ประสบการณ์ของซีพีพีในประเทศไทยได้ย้ำถึงความซับซ้อนของการแสวงหาประโยชน์ทางเพศต่อเด็กโดยอาศัยไอซีทีและความจำเป็นที่จะต้องหาทางออกใหม่ๆ ท่ามกลางภัยคุกคามอันเกี่ยวพันกันซึ่งเกิดจากมลภาวะทางสังคมในรูปของสิ่งปนเปื้อนทางสังคมอันเต็มไปด้วยความรุนแรง การล่วงละเมิด และภาพลามกอนาจาร เหล่านี้มีผลกระทบต่อเด็กซึ่งต้องประสบปัญหาพลภาวะสิ่งแวดล้อมด้านไอซีทีที่ “เป็นพิษ” ในโลกปัจจุบัน ในขณะที่ประชากรวัยเยาว์เหล่านี้ก็เรียกร้องต้องการเข้าถึงไอซีทีมากขึ้นเพื่อใช้เป็นช่องทางในการเรียนรู้ ในการสร้างสังคมให้ดีขึ้น การขับเคลื่อน เพื่อการบันเทิงและการสร้างเครือข่ายทางสังคม แต่ผู้ที่ยังอยู่ในวัยเยาว์เหล่านี้ก็ยังเป็นผู้ที่ถูกแสวงหาประโยชน์ทางไอซีทีที่อันตรายและเป็นผู้ที่กำลังสร้างความเปลี่ยนแปลงว่าด้วยค่านิยมร่วมทางสังคมด้านเพศ ความเป็นส่วนตัว และการตีความหมายของอัตลักษณ์ซึ่งเป็นเป้าหมายว่าด้วยพัฒนาการมนุษย์ทางสังคม-วัฒนธรรมอีกด้วย

การรับมือกับความซับซ้อนเช่นนี้จึงจำเป็นที่จะต้องมองหาทางออกอันสร้างสรรค์ วิธีการตามกระบวนการวงล้อแห่งสิทธินี้ได้เน้นถึงความสำคัญว่าด้วยการสร้างพื้นที่ทางสังคม”เพื่อต่อรอง” ในการนำคนจากทุกวัยเข้ามาทำงานงานร่วมกันในการสะท้อนมุมมองว่าด้วยทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วซึ่งเกิดผลกระทบต่อเด็กและชีวิตวัยเด็ก ตลอดจนภาคีในการร่วมหาทางออกอันสร้างสรรค์ที่จะนำไปสู่รูปแบบภาคีระหว่างภาคส่วนแนวใหม่ในหมู่เด็ก ชุมชน รัฐ ประชาสังคมและภาคเอกชน

ข้อสรุป:
ผู้ใหญ่จำเป็นต้อง
รับฟังเสียงจากเด็ก
ในฐานะที่เป็นผู้
เชี่ยวชาญด้านไอซีที

ข้อเสนอแนะ

จากการทำงานโดยใช้กระบวนการวงล้อแห่งสิทธิในประเทศไทยมีผลให้เกิดข้อเสนอแนะ 11 ข้อในการดำเนินงานของเครือข่ายซีพีทีต่อไปในภาคพื้นนี้

1. พัฒนาจากจุดแข็งเฉพาะตัวและศักยภาพในฐานะของผู้เชี่ยวชาญด้านไอซีทีของเด็กในการเชื่อมโยงชุมชนเข้าด้วยกันและทำให้เกิดการพูดคุยแลกเปลี่ยนกัน
2. สนับสนุนนวัตกรรม การใช้จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างแบบจำลองการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
3. ดำเนินการวิจัยอันมีเด็กเป็นศูนย์กลางและเน้นการมีส่วนร่วมต่อไปเพื่อทำความเข้าใจภัยคุกคามที่อุบัติขึ้นและโอกาส ในการดำเนินเพื่อการคุ้มครองเด็กและไอซีที
4. การสร้างพื้นที่ในชุมชนเพื่อให้เกิดการพูดคุยกันอันมีการประสานภูมิปัญญาท้องถิ่นและประเพณีอันมีคุณค่าเข้ากับการคุ้มครองและไอซีที
5. ให้ความสำคัญกับบทบาทของการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำให้เด็กได้รู้ถึงภัยคุกคามของไอซีที
6. จัดทำหลักสูตรว่าด้วยความสามารถทางไอซีทีและการใช้ไอซีทีอย่างสร้างสรรค์เพื่อนำไปสู่การคุ้มครองเด็กซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐาน
7. เชื่อมโยงไอซีทีเข้ากับระบบการคุ้มครองเด็กที่มีอยู่
8. ให้มีการบูรณาการการคุ้มครองเด็กไอซีทีทั้งในระดับกิจกรรม นโยบายและกฎหมาย
9. สร้างความร่วมมือและเครือข่ายภาคีในทุกภาคส่วน
10. สนับสนุนให้เกิดการติดตาม การประเมินผลและการสร้างความเข้มแข็งที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
11. ให้ความสำคัญกับระดับ คุณภาพและสร้างการมีส่วนร่วมจากมุมมองด้านสิทธิเด็กเมื่อพิจารณาถึงการขนาดกรอบการทำงาน

เครือข่ายปกป้องคุ้มครองเด็ก (ซีพีพี) เป็นการทำงานร่วมกันขององค์กรระหว่างประเทศที่ทำงานด้านการปกป้องคุ้มครองเด็กจากทุกภาคส่วนให้พ้นจากการแสวงประโยชน์ทางเพศที่เพิ่มมากขึ้นอันเป็นผลจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที)

เครือข่ายซีพีพีได้ให้ความรู้ และเครื่องมือในการทำงาน รวมทั้งจัดฝึกอบรม เพื่อใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในสนับสนุนการแก้ไขปัญหาให้ตรงกับสภาพข้อเท็จจริงของเด็กในประเทศไทย และในพื้นที่อื่นๆ ที่ซีพีพีดำเนินการ

**CHILD PROTECTION
PARTNERSHIP/CPP**
เครือข่ายปกป้องคุ้มครองเด็ก

www.childprotectionpartnership.org